

Ekonomifunktionen

Helena Steffansson Carlson
helena.s.carlson@malung-salen.se
0280-18127

Finansdepartementet
Diarienummer Fi2024/01521

Dnr KS/2024:568

Remissvar på betänkandet Nätt och jämnt – Likvärdighet och effektivitet i kommunsektorn (SOU 2024:50)

Malung-Sälens kommun uppskattar möjligheten att lämna synpunkt på utredningen.

Malung-Sälens kommun anser att utjämningskommittén gjort ett bra arbete med att anpassa och föreslå förändrade beräkningar, delmodeller och variabler.

Synpunkter

Övergripande:

Malung-Sälens kommun delar utredningens principiella utgångspunkter att alla invånare ska ha tillgång till god och likvärdig välfärd oavsett var i landet man bor. För att skapa acceptans för utjämningsystemet är det viktigt att systemet grundar sig på opåverkbara faktorer och har hög grad av relevans och att modellerna visar en hög förklaringsgrad.

Kapitel 4 Översyn av riktade statsbidrag:

Malung-Sälens kommuns kommun ställer sig bakom utredningens förslag avseende att tolv riktade statsbidrag för kommunsektorn inordnas i det generella statsbidraget. Vidare instämmer Malung-Sälens kommun i förslaget på fyra situationer när riktade statsbidrag ska kunna ges samt skärpta beredningsrutiner för tillskapande av nya riktade statsbidrag. Malung-Sälens kommun ser positivt på att nya bidrag föregås av behovs- och konsekvensanalys.

Malung-Sälens kommun föreslår att en högre nivå än 100 000 kronor för lägsta riktade statsbidrag övervägs.

Kapitel 5 Översyn av inkomstutjämnningen:

Malung-Sälens kommuns kommun ställer sig bakom utredningens förslag avseende inkomstutjämnning, att länsvisa skattesatsen

uppdateras till 2022 års nivå. Vidare ställer sig Malung-Sälens kommun bakom att kompensationsgraden för bidragsmottagande kommuner och regioner ska vara 95 procent och 85 procent för avgiftsbetalande kommuner och regioner. Malung-Sälens kommun ser positivt på effekten att regeringsposten minskar samt att garantinivån föreslås vara 116 procent av rikets medelskatteskraft.

Kapitel 6 Översyn av kostnadsutjämningen för kommuner

Malung-Sälens kommun är positiv till de förändringar som utjämningskommittén föreslår avseende kostnadsutjämningen. Utjämningskommitténs förslag att förändra nuvarande delmodeller där infrastruktur och skydd ersätts med gator och vägar samt räddningstjänst, där verksamhetsövergripande kostnader ersätts med befolkningsminskning, fastighet och politisk verksamhet medan ersättning för eftersläpning flyttas ut till egen del i utjämningsystemet anser Malung-Sälens kommun gör kostnadsutjämningsens uppdelning tydligare.

Malung-Sälens kommun ställer sig även bakom förslag om uppdatering av löneindex samt ny modell för beräkning av gleshet (med nya mått). Vi menar att det är av vikt att ingående variabler och mått är aktuella och uppdaterade för utjämningsens legitimitet. Malung-Sälens kommun anser det är av största vikt att modellen hålls uppdaterad, förvaltas och utvecklas.

Vi välkomnar i övrigt kommitténs förslag med uppdaterade, förändrade, borttagna och reviderade merkostnadskomponenter för respektive delmodell i kostnadsutjämningen.

Kapitel 8 Översyn av kostnadsutjämning för kollektivtrafik

Malung-Sälens kommun lämnar inga synpunkter om kollektivtrafiken.

Kapitel 9 Översyn av LSS-utjämningen

Malung-Sälens kommun delar utjämningskommitténs uppfattning att det behövs en utjämning för kommunernas kostnader för LSS-insatser och assistansersättning. Malung-Sälens kommun ställer sig bakom kommitténs förslag att personalkostnadsindex tas bort liksom kommitténs övriga förslag kring förändring av variabler för beräkning LSS-utjämningen. Vi anser föreslagen förändring om beräkning på befolkningsunderlag per 31 december motsvarande kostnadsutjämningen är positivt.

Malung-Sälens kommun anser att en opåverkbar modell för LSS-utjämning är att föredra och menar att det bör utredas om en modell för att mäta vårdtyngd bör utredas för rättvis bedömning av behoven.

Malung-Sälens kommun anser vidare att det är viktigt att ta hänsyn till eventuella oönskade effekter beroende på exempelvis skillnader i handlägningsrutiner. För att utjämningsystemet ska vara rättvist är det av vikt att kommunerna fattar liknande beslut om insatser, vilket behöver säkerställas. Gällande personalkostnadsindex riskerar parametern att förstärka skillnader mellan landsortskommuner med längre avstånd till hälso- och sjukvård jämfört storstadskommuner, så till vida att kommunerna behöver sätta in mer resurser för att tillgodo se personers behov som ligger inom regionens ansvar. Det är därför bra att personalkostnadsindex tas bort. I övrigt bör ses över om ytterligare målgrupp bör ingå då personer med autism och intellektuell funktionsnedsättning med behov av mindre stöd ökar.

Kapitel 10 Översyn av strukturbidrag

Malung-Sälens kommun ställer sig även bakom förslag om strukturbidrag.

Kapitel 11 Införandebidrag

Malung-Sälens kommun ställer sig bakom förslaget om tidsbegränsat införandebidrag. Vi anser det positivt att separata införandebidrag för utjämningsystemet och LSS-utjämnningen föreslås, med en begränsning för den maximala totala förändringen.

Malung-Sälens kommun

Hans Unander (S)
Kommunstyrelsens ordförande